

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1928

ΠΡΟΕΔΡΙΑ Κ. ΖΕΓΓΕΛΗ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ὁ κ. *Πρόεδρος* ἀνακοινοῖ ὅτι ὑπέβαλον ὑποψηφιότητα διὰ τὴν ἔδραν τῶν Ἱατρικῶν Ἐπιστημῶν οἱ κ. κ. Α. Γαβριηλίδης καὶ Σ. Λιβιεράτος. Εἰς τὸν κατάλογον τῶν υποψηφίων περιλαμβάνονται ἐπίσης: ὁ κ. Μ. Κατσαρᾶς, προταθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Σάββα, ὁ κ. Α. Τράντας προταθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Β. Κουρεμένου καὶ ὁ κ. Α. Κούζης, προταθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Βέη.

Ὁ κ. *Κ. Κτενᾶς* ἐκλέγεται ὁμοφώνως Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Δημοσιευμάτων.

Ὁ κ. *Κτενᾶς* εὐχαριστεῖ διὰ τὴν ἐκλογὴν του καὶ ἐξαίρει δι' ὀλίγων τὸ ἔργον τοῦ κ. Γ. Δροσίνη καὶ τοῦ ἀειμνήστου Γ. Ρεμούνδου ὡς Γραμματέων ἐπὶ τῶν Δημοσιευμάτων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ. Δ. Γρ. Βερναρδάκη Μετάφρασις τοῦ περὶ ἀσκήσεως λόγου τοῦ Πλουτάρχου, ὑπὸ κ. Σίμου Μενάρδου.

Γνωστὸν εἶναι ὅτι πολλῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων, φιλοσόφων, ἰατρῶν, φυσιοδιφῶν καὶ μαθηματικῶν ἐγένοντο μ. Χ. μεταφράσεις εἰς τὴν Συριακὴν γλῶσσαν, καὶ κατὰ τὸν 9' αἰῶνα εἰς τὴν Ἀραβικὴν. Ἐκ φωτογραφίας Συριακοῦ χειρογράφου τοῦ 17' αἰῶνος ἀνηκούσης εἰς συλλογὴν τοῦ ἀειμνήστου ἐκδότου τῶν Ἑθικῶν τοῦ Πλουτάρχου καθηγητοῦ Γρηγορίου Βερναρδάκη, ὁ υἱὸς αὐτοῦ κ. Δημήτριος Βερναρδάκης, διδασκόμενος ἐπιπόνως τὴν Συριακὴν ἐν Μυτιλήνῃ, ἐφιλοτιμήθη νὰ μεταφράσῃ καὶ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὅλον τὸν «περὶ ἀσκήσεως λόγον τοῦ φιλοσόφου Πλουτάρχου», ὡς μεταφράζει τὴν Συριακὴν αὐτοῦ ἐπιγραφὴν. Τὸ ἔργον διαφέρει τοὺς φιλολόγους ἰδίως διὰ τοῦτο, ὅτι δὲν περιεσώθη Ἑλληνιστὶ μεταξὺ τῶν

λοιπῶν βιβλίων τοῦ Χαϊρωνέως. Τὸ αὐτὸ χειρόγραφον διασφύζει μετὰφρασιν καὶ τοῦ Ἑλληνιστῆ σωθέντος «περὶ Ἀοργησίας» λόγου τοῦ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ, αἱ δ' ἐκεῖ φησὶν φησὶν μὲναι πρόδηλοι παρανοήσεις τοῦ Σύρου μεταφράστου αἰτιολογοῦσι καὶ τὰ πολλὰ σφάλματα τοῦ προκειμένου.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ. — Ἐγκέφαλος καὶ ψυχὴ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ φιλοσοφίᾳ,
ὑπὸ κ. Θ. Βορέα*.

Τὸ ζήτημα. — Ἐδιδάχθη ὑπὸ ἐπιφανεστάτου σοφοῦ τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων¹ ὅτι, ὡς παρὰ τοῖς λαοῖς τοῖς κατὰ φύσιν ζῶσιν, οὕτω καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ φιλοσοφίᾳ ἀγνοεῖται ἡ ροπή, ἣν ἔχει ὁ ἐγκέφαλος ἐν ταῖς ψυχικαῖς λειτουργίαις, ἐὰν δέ τινες τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων, ὡς ὁ Πλάτων ἐν τῷ Τιμαίῳ, λέγωσι τὴν κεφαλὴν ἔδραν τῆς διανοουμένης ψυχῆς, οὗτοι δὲν ἔχουσι σαφῆ ἐπίγνωσιν τῆς σχέσεως τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν ἐγκέφαλον, ἀλλ' ὀρμῶνται ἐκ θεωρητικῶν τιμῶν λόγων, οἵτινες ὑπενθυμίζουσι τὰς περὶ τῆς κεφαλῆς παραστάσεις τῶν Νέων Ζηλανδῶν καὶ ἄλλων λαῶν ἀγρίων. Παρ' ἐκείνοις νομίζεται ἡ κεφαλὴ tabu (ἦτοι ἱερὰ ὡς ἔδρα ἢ ἀφιέρωμα δαιμόνων καὶ πνευμάτων ἢ τι τοιοῦτον²)· καὶ παρὰ Πλάτωνι λέγεται ἡ κεφαλὴ ἔδρα τῆς διανοουμένης καὶ ἀθανάτου ψυχῆς ὡς τὸ εὐγενέστατον μῦρον τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος³.

Καὶ προσπίπτει παράδοξον τοῦτο τὸ δίδαγμα, διότι οὔτε περὶ τοῦ Πλάτωνος ἰσχύει οὔτε περὶ τῆς ἄλλης ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλοσοφίας καθόλου εἰπεῖν. Εἶναι ἀναμφίλεκτον ὅτι, ὅσοι τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων εἶπον τὴν κεφαλὴν ἔδραν τῆς ψυχῆς, πρὸς τὸν ἐγκέφαλον ἀπέδρασαν καὶ τὴν ἐπίδρασιν ἣν οὗτος ἀσκει ἐπὶ τὰς ψυχικὰς λειτουργίας, μάλιστα δὲ τὴν αἴσθησιν καὶ τὴν διανόησιν. Τὴν σχέσιν ἐγκεφάλου καὶ ψυχῆς ἐγνώριζον οἱ Ἑλληνες ἐκ χρόνων παλαιωτάτων. Φιλόσοφοι καὶ ἰατροὶ ἐδίδαξαν αὐτὴν ἤδη ἀπὸ τῆς Ε' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος. Εἶναι δὲ γνωστόν, πόσον κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ ἰατρικὴ καὶ αἱ ἄλλαι ἐπιστῆμαι ἦσαν μετὰ τῆς φιλοσοφίας συνεζευγμένοι, πόσον δὲ τὰ φιλοσοφικὰ δόγματα ἐπέδρασαν ἐπὶ τὴν ἰατρικὴν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι καὶ τὰ τῶν ἰατρῶν ἐπὶ τοὺς φιλοσόφους. Καὶ ὅχι μόνον τὴν σχέσιν τοῦ ἐγκεφάλου πρὸς τὴν ψυχὴν ἐγνώριζον οἱ Ἑλληνες φιλόσοφοι καὶ ἰατροί, ἀλλ', ὅπερ πολλῶ σπουδαιότερον, καὶ πρῶτοι ἐπειράθησαν νὰ ἐντοπίσωσι

* TH. BOREAS.—Gehirn und Seele in der altgriechischen Philosophie.

¹ WUNDT. Völkerpsychologie IV, 1^a, 1926, σελ. 124 κέξ.

² Περὶ τοῦ tabu πρβλ. FRAZER. The Golden Bough II Taboo and the perils of the soul, 1919, σελ. 252 κέξ.—WUNDT, ἐν τῷ εἰρημένῳ βιβλίῳ, σελ. 390 κέξ.

³ Πρβλ. καὶ Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ Ἱστορ. τ. Ψυχολογίας, ἐν Ἀθήναις 1928, ἐνθα τοῦ WUNDT τὰ διδάγματα ἐπαναλαμβάνονται (σελ. 97).